

0029-82260



VTLS

สภาพตลาดแรงงาน ความสนใจของผู้สมัครงานและผู้ประกอบการ กรณีวันนัดพบแรงงาน
จังหวัดนครศรีธรรมราช 2538

		๖ 331.1072 ป113ส
33A091141		
Title :		
สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช		

ปัญญา เลิศไกร

เลข	331.1072
เรียก	๖/113ส
หนังสือ	2538
เลขทะเบียน	91141
วัน เดือน ปี	10 ต.ค. 2538

ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

๑๘/๑๒๓๘

คำนำ

การศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพตลาดแรงงาน ความสนใจของผู้สมัครงานและผู้ประกอบการ
กรณีวันนัดพบแรงงานที่จังหวัดนครศรีธรรมราช 2588 นี้ เป็นการศึกษาถึงสภาพแรงงาน
ทั่วไปของนครศรีธรรมราชเบื้องต้นเท่านั้น โดยใช้ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลเพียงสองวัน
จากผู้ร่วมงานวันนัดพบแรงงานเป็นหลัก และได้ศึกษารวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับแรงงาน
นครศรีธรรมราชจากเอกสารต่างๆเพิ่มเติม

ด้วยข้อจำกัดเรื่อง เวลาที่มีไม่มากนัก ประกอบกับงบประมาณในการดำเนินการศึกษาครั้งนี้
ผู้วิจัยได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก "ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช"
จำนวน 10,000.บาท ซึ่งเป็นงบประมาณค่อนข้างน้อย จึงมีข้อจำกัดอยู่มาก งานวิจัยจึงเป็น
งานวิจัยเบื้องต้น ที่จะ เป็นแนวทางในการวิจัยต่อเนื่องให้เกิดองค์ความรู้ที่ขึ้นต้นแรงงานเฉพาะ
ของผู้สนใจต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์สังศรี ชมภูวงศ์ หัวหน้าศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา สถาบันราชภัฏ
นครศรีธรรมราช ที่สนับสนุนงบประมาณการวิจัย คุณอภิรัตน์ เมฆากุล จัดหางานจังหวัดนครศรีธรรมราช
คุณวัชรวิทย์ แซ่ไคว่ จากสำนักงานจัดหางานจังหวัดนครศรีธรรมราช คุณอมรรัตน์ กัมแหวงค์
คุณสุจินดา แซ่ลิ้ม จากสำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่อนุเคราะห์
ข้อมูลและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในวันนัดพบแรงงานอย่างยิ่ง และที่สำคัญที่สุดคือ
คณะนักศึกษาวิชาเอกวัตผลการศึกษาและวิชาเอกพัฒนาชุมชน สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราชที่
เป็นผู้ช่วยนักวิจัย ในการเก็บเก็บข้อมูลทั่วไปและสัมภาษณ์เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ เป็นจริง ตลอดจน
ผู้ประกอบการและผู้สมัครงานที่ร่วมให้ข้อมูลในครั้งนี้

สภาพตลาดแรงงาน ความสนใจของผู้สมัครงานและผู้ประกอบการ จะเป็นตัวชี้ทิศทางของสังคม
นครศรีธรรมราชอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายน่าจะนำไปใช้ในการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อวาง
แผนพัฒนาสังคมให้สอดคล้องเหมาะสมต่อไป

ปัญญา เลิศไกร

โปรแกรมพัฒนาชุมชน

สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

สารบัญเรื่อง

จรรยาบรรณ ๑๗/๑๐๗

หน้า

บทที่ 1	บทนำ	1
	ความสำคัญของปัญหา /	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย /	7
	ขอบเขตของการวิจัย	7
	ข้อจำกัดของการวิจัย	8
บทที่ 2	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
	ความหมายของอาชีพ	8
	องค์การกับการจำแนกแรงงาน	11
	แนวคิดแบบสังคมนิยม	14
	แนวคิดแบบสังคมนิยม	16
	ทฤษฎีการกระทำทางสังคม	18
	ทฤษฎีความขัดแย้ง	21
	ทฤษฎีการเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น	24
	แรงงานไทยกับคุณภาพชีวิต	27
บทที่ 3	ระเบียบวิธีการวิจัย	30
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	30
	การเก็บข้อมูล	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล /	33

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	34
สถิติและข้อมูลจากงานวันนัดพบแรงงานที่นครศรีธรรมราช	37
ผลการสมัครงานในวันนัดพบแรงงาน	45
ความคาดหวังของผู้ประกอบการในวันนัดพบแรงงาน	69
ความเห็นของผู้สมัครงานต่อวันนัดพบแรงงาน	63
ทัศนคติของผู้สมัครงานเกี่ยวกับตำแหน่งงานฯ	66
บทที่ 5 อติปรายผล	69
บรรณานุกรม	74

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	โครงสร้างการขยายตัวการผลิตฯ	36
ตารางที่ 2	จำนวนผู้ปฏิบัติงานในสาขาต่างๆ	36
ตารางที่ 3	จำนวนนายจ้างผู้ประกอบการร่วมงานวันนัดพบแรงงาน	38
ตารางที่ 4	สถานที่ที่มติดำเนินงานว่าง	39
ตารางที่ 5	ตำแหน่งว่างงานตามประเภทงานและเพศ	40
ตารางที่ 6	กลุ่มอายุของแรงงานที่นายจ้างผู้ประกอบการต้องการ	41
ตารางที่ 7	ตำแหน่งงานที่ว่างตามระดับการศึกษา	42
ตารางที่ 8	ตำแหน่งว่างงานตามประเภทอุตสาหกรรม 5 อันดับแรก	43
ตารางที่ 9	ตำแหน่งว่างงานตามประเภทอาชีพมากที่สุด 5 อันดับแรก	44
ตารางที่ 10	การบรรจุงานตามระดับการศึกษา	46
ตารางที่ 11	ผู้สมัครงานจำแนกตามภูมิภาคและผลการบรรจุงาน	47
ตารางที่ 12	ผู้สมัครงานตามเพศและผลการบรรจุงาน	48
ตารางที่ 13	ผู้สมัครงานจำแนกตามอายุและผลการบรรจุ	49
ตารางที่ 14-22	ประเภทงานที่ได้รับการบรรจุ (1-9)	50-58
ตารางที่ 23	ความคาดหวังของผู้ประกอบการก่อนวันนัดพบแรงงาน	60
ตารางที่ 24	ความเห็นของผู้ประกอบการต่อบรรยากาศวันนัดพบแรงงาน	61
ตารางที่ 25	ความเห็นของผู้ประกอบการต่อการรับสมัครงาน	62
ตารางที่ 26	ความคาดหวังของผู้สมัครงานก่อนวันนัดพบแรงงาน	64
ตารางที่ 27	ความเห็นต่อบรรยากาศงานวันนัดพบแรงงานจากผู้สมัครงาน	65
ตารางที่ 28	ความเห็นในการสมัครงานของผู้สมัครงาน	67
ตารางที่ 29	ปัจจัยต่อการตัดสินใจสมัครงาน	68

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "สภาพตลาดแรงงาน ความสนใจของผู้สมัครและผู้ประกอบการ กรณีวันนัดพบแรงงาน จังหวัดนครศรีธรรมราช 2538 พอสรุปได้ดังนี้

สภาพตลาดแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการศึกษาพบว่าตลาดแรงงานจากกรณีวันนัดพบแรงงานต้นนครศรีธรรมราชในครั้งนี้มีตำแหน่งงานที่อยู่ในนครศรีธรรมราชค่อนข้างน้อยมากเมื่อเทียบกับตำแหน่งงานที่รวมงานทั้งหมดคือพบว่า ตำแหน่งงานในนครศรีธรรมราชมีเพียง 2,123 ตำแหน่ง จากตำแหน่งงานที่มาร่วมงานทั้งหมดจำนวน 16,873 ตำแหน่ง แสดงว่าการขยายตัวของตำแหน่งงานเพิ่มขึ้นในอัตราที่ไม่พรวดพราดมากนัก สามารถอธิบายได้ดังนี้

การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน มีลักษณะเป็นไปตามแนวความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น เป็นการขยายตัวเพิ่มขึ้นของเศรษฐกิจแบบมั่นคง มีการเพิ่มขึ้นแบบค่อยๆ เป็นค่อยๆ ไปตามขั้นตอนธรรมชาติของเศรษฐกิจซึ่งมีพัฒนาการของตลาดแรงงานดังนี้

ขั้นที่ 1 ระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม นครศรีธรรมราชที่ผ่านมาเป็นระบบเศรษฐกิจที่อิงการเกษตรเป็นหลัก ได้แก่ข้าว ยางพารา ไร่ ประมงขนาดเล็ก เป็นรายได้หลัก ต่อมาค่อยๆ มีรายได้เสริมเพิ่มขึ้นมาบ้างเช่น กาแฟ มะพร้าว

ขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมการพัฒนา เป็นขั้นที่มีการสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่างๆ เช่น การสร้างถนน การขยายตัวทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคนและเตรียมคน การพัฒนาระบบการสื่อสารโทรคมนาคม ระบบไฟฟ้า ประปา ระยะนี้อยู่ในช่วงที่นครศรีธรรมราชพัฒนามากในระหว่างปี 2530-2536 เริ่มเห็นผลในปี 2536 ทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2537 เป็นต้นมา

ขั้นที่ 3 ขั้นเข้าสู่กระบวนการการพัฒนา เป็นระยะที่มีการตื่นตัวด้านการลงทุนในสาขาต่างๆ ทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การศึกษา ส่งผลให้การขยายตัวด้านแรงงานมีปริมาณมากขึ้น ในนครศรีธรรมราชเริ่มเข้าสู่ขั้นนี้ตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา และคงจะต่อเนื่องไปอีกระยะหนึ่ง

ขั้นที่ 4 ขั้นทะยานเข้าสู่ภาวะของความอุดมสมบูรณ์ ขั้นนี้จะเป็นผลต่อเนื่องจากขั้นที่ 3 ซึ่งต้องใช้เวลาในขั้นที่ 3 ยาวนานมาก และยังขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของขั้นที่ 3 ด้วยว่ามีมาก

เพียงใด เมื่อเข้าสู่ขั้นนี้ สังคมนครศรีธรรมราชจะมีเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากมายในปริมาณที่เพียงพอ แรงแงานส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานที่มีฝีมือ และเป็นแรงงานที่ใช้ทักษะเฉพาะมาก เมื่ออยู่ในขั้นนี้ระยะหนึ่งจึงจะเข้าสู่ขั้นที่ 5 ต่อไป

ขั้นที่ 5 ขั้นอุตสาหกรรม เป็นขั้นที่สมาชิกในสังคมมีมาตรฐานการครองชีพสูงมาก มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่มคณภาพอย่างสมบูรณ์ วิถีชีวิตส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี ประชาชนมีความสุขสบายโดยทั่วหน้า มีการจ้างงานเต็มที่ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ย่างไกลเอามากๆ ในสังคมของชาวนครศรีธรรมราช คงจะเป็นเป้าหมายหรือความคาดหวังต่อไปในอนาคต

โดยสรุปจากมุมมองนี้พบว่า สภาพตลาดแรงงานที่นครศรีธรรมราช จัดว่าอยู่ในลำดับขั้นการพัฒนาที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาขั้นที่ 3 แนวโน้มของตลาดแรงงานจะเพิ่มความคึกคักขึ้นเรื่อยๆ ตามกระแสของการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานอยู่ก่อนระยะหนึ่ง แล้วจะคึกคักตามมาในการลงทุนที่ต่อเนื่อง เชิงการเกษตรก้าวหน้า การเกษตรอุตสาหกรรม อุตสาหกรรม ตลอดจนด้านธุรกิจการบริการ

ทิศทางของตลาดแรงงานนครศรีธรรมราช มีปัจจัยที่เป็นตัวชี้ในการขยายตัวที่น่าสนใจอยู่ดังนี้

โครงการสะพานเศรษฐกิจ ขนอม-กระบี่ มีแนวโน้มชัดเจนว่า จะเกิดท่าเรือน้ำลึก มีการก่อสร้างคลังน้ำมัน โรงงานปิโตรเคมี และอื่นๆ ที่ต้องใช้เงินทุนมากมาย ทั้งที่อำเภอขนอมและอำเภอเมืองกระบี่ คาดว่าจะส่งผลต่อเนื่องให้เกิดนิคมอุตสาหกรรมที่อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอเมืองกระบี่ อันจะส่งผลต่อเนื่องในรูปของธุรกิจ และอุตสาหกรรมบริการรายย่อยเพิ่มขึ้นมากมายในนครศรีธรรมราช โดยเฉพาะอำเภอขนอม อำเภอสีชล อำเภอท่าศาลา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และอำเภออื่นๆ

สถาบันอุดมศึกษา ปี 2540 เป็นต้นไป มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จะเปิดรับนักศึกษาเข้าเรียน มหาวิทยาลัยรามคำแหงวิทยาเขตนครศรีธรรมราช และมหาวิทยาลัยเอกชนที่เปิดสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีสาขาวิชามากขึ้น จะสามารถดึงดูดคนให้เดินทางมานครศรีธรรมราชมาก ส่งผลให้เกิดธุรกิจเชิงบริการให้ขยายตัวมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ความสนใจของผู้ประกอบการในนครศรีธรรมราช

ผู้ประกอบการในนครศรีธรรมราชมีความคาดหวังค่อนข้างสูงจากการจัดงานวันนัดพบแรงงาน เพราะเป็นโอกาสหนึ่งที่จะเลือกบุคคลที่ตรงตามความต้องการเข้ามาทำงาน และยังคาดหวังว่า การจัดงานวันนัดพบแรงงาน จะได้รับความสะดวก ความรวดเร็วในการคัดเลือกบุคคลที่ต้องการ ผู้ประกอบการทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามยังมีความเห็นว่า งานวันนัดพบแรงงานจะก่อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการและผู้สมัครงานอย่างมาก

บรรยากาศของการจัดงานวันนัดพบแรงงาน ผู้ประกอบการมีความเห็นว่า กระบวนการที่ทางเจ้าหน้าที่จัดระบบไว้ มีความคล่องตัวมากพอสมควร ขั้นตอนในการดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงการยื่นรายละเอียดและสัมภาษณ์โดยตรงจากผู้ประกอบการ มีความเหมาะสมดี ประเด็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการและผู้สมัครงานมาร่วมงานนั้น ผู้ประกอบการหลายคนได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่ยังเป็นแบบทั่วๆไป ไม่ค่อยจะเข้มข้นเท่าใดนัก

ความเห็นของผู้ประกอบการต่อการรับสมัครงาน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ที่มารับสมัคร มีความเห็นว่า โอกาสในการเลือกบุคคลจากที่สมัครเข้ามา มีระดับปานกลาง ความพึงพอใจต่อจำนวนของผู้สมัครงานในสาขาต่างๆจึงมีไม่ค่อยจะมาก กรณีประเภทของผู้สมัครงานที่ให้ผู้ประกอบการได้เลือกมีน้อย

จากการสัมภาษณ์ลึกกับผู้ประกอบการจำนวน 8 ราย ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ผู้สมัครงานที่มาสมัครนั้น มีคุณสมบัติเด่นๆเฉพาะค่อนข้างน้อย และบุคคลที่ตลอดจนคุณสมบัติ ผู้ประกอบการต้องการนั้น ผู้สมัครส่วนใหญ่ไม่มี ฉะนั้นการผลิตคนวัยแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการโดยตรงนั้น เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในอนาคต เพราะความรู้ความสามารถของผู้สมัครส่วนใหญ่เป็นกลางๆ ขณะที่ผู้ประกอบการต้องการความสามารถเฉพาะเป็นหลัก และต้องการพัฒนาความคิดที่จะพัฒนางานในสาขาของตนแนวคิดในโอกาสต่อไปต้องขำหน้าด้วย

ความเห็นของผู้สมัครงานต่อการจัดงานวันนัดพบแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช

ความคาดหวังของผู้สมัครงานก่อนวันนัดพบแรงงาน ผู้สมัครงานส่วนใหญ่คาดหวังว่าได้รับการบรรจุงานจากการสมัครงานในงานระดับปานกลางค่อนข้างน้อย แต่ส่วนใหญ่ก็ยังต้องการไปร่วมงาน เพราะว่า เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่จะมีโอกาสเลือกงานใหม่หรือมีโอกาสได้ทำงานที่ต้องการเสียที่ ผู้สมัครงานส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดงานวันนัดพบแรงงาน จะก่อประโยชน์อย่างมากให้กับผู้ต้องการสมัครงาน

ความเห็นของผู้สมัครงานต่อบรรยากาศของงานวันนัดพบแรงงาน

กรณีระบบและความสะดวกที่ทางเจ้าหน้าที่จัดเตรียมไว้ ผู้สมัครงานส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมมากและเหมาะสมระดับปานกลาง กรณีการประชาสัมพันธ์ ส่วนใหญ่เห็นว่า มีความเหมาะสมมากและปานกลางเช่นเดียวกัน

ทัศนคติของผู้สมัครงาน เกี่ยวกับตำแหน่งงานและปัจจัยต่างๆในการทำงาน

ผู้สมัครงานได้คำนึงถึงปัจจัยในการสมัครงานตามความเห็นดังนี้

1. โอกาสและความก้าวหน้าต่อไปในอนาคต
2. ประเภทและชนิดของงาน โดยเลือกประเภทของงานและชนิดของงานที่ตนชอบมาพิจารณาก่อน
3. รายได้และค่าตอบแทนที่ได้รับ
4. ศักดิ์ศรีและรูปแบบของงานและตำแหน่งงาน
5. ความหรูหราของสถานที่ทำงาน (คำนึงถึงน้อยที่สุดใน 5 ปัจจัยข้างต้น)

จากทัศนคติข้างต้นพบว่า ผู้สมัครงานส่วนใหญ่คำนึงถึงผลประโยชน์และค่านิยมอยู่มาก การสนใจโอกาสที่จะก้าวหน้าและประเภทงานที่ตนชอบและยอมรับได้นั้น แสดงว่าผู้สมัครงานต้องสามารถรองานได้ หรือไม่ถึงกับเดือดร้อนมากนักถ้าไม่ได้งานทำทันที การรักความก้าวหน้าและเลือกประเภทงาน จะเป็นตัวชี้ว่า การขยายงานและการพัฒนาบุคคลากรให้ตรงสายนั้นมีโอกาสทำได้มากในอนาคต ซึ่งผู้ประกอบการน่าจะสนใจกรณีนี้เป็นพิเศษ

การตัดสินใจสมัครงานของสมัครงาน ได้คำนึงถึงปัจจัยต่างๆดังนี้

1. ความมั่นคงในหน้าที่การงานที่ทำได้
2. รายได้และผลตอบแทนที่จะได้รับ
3. โอกาสแห่งความก้าวหน้า
4. ตำแหน่งงานที่มีเกียรติในสังคม

จากการสัมภาษณ์เด็กเฉพาะบุคคลจากผู้สมัครงานจำนวน 15 ราย พบว่าผู้สมัครที่มีงานทำอยู่ก่อนแล้ว ต้องการมาหางานใหม่ที่น่าสนใจกว่านั้น ส่วนใหญ่รู้สึกว่าจะตนเองถูกนายจ้างเอาเปรียบมาก โดยจ้างต่ำกว่าค่าแรงที่ราชการกำหนดมาก หากนายจ้างจ้างต่ำกว่าค่าแรงที่ราชการกำหนดไม่มากนัก และมีโอกาสก้าวหน้าในสายงานนั้น ก็เต็มใจที่จะทำงานต่อไปโดยไม่เปลี่ยนงาน และยังพบอีกว่า สิ่งที่ผู้สมัครกล่าวถึงมากที่สุดคือรายได้พอสมควรสมกับงานที่ทำได้ ตำแหน่งหน้าที่ที่ทำได้ ต้องการให้นายจ้างให้เกียรติ ให้โอกาสตามศักยภาพของตำแหน่งนั้นๆจากนายจ้าง